

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ “ЮРИДИЧНА
АКАДЕМІЯ УКРАЇНИ імені ЯРОСЛАВА МУДРОГО”

ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
“ОРГАНІЗАЦІЯ РОБОТИ
АДВОКАТУРИ УКРАЇНИ”

Харків
2012

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ “ЮРИДИЧНА
АКАДЕМІЯ УКРАЇНИ імені ЯРОСЛАВА МУДРОГО”**

ПРОГРАМА

НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

“ОРГАНІЗАЦІЯ РОБОТИ

АДВОКАТУРИ УКРАЇНИ”

(галузь знань 0304 “Право,”
освітньо-кваліфікаційний рівень “Магістр”,
спеціальність 8.03040101 “Правознавство”)

для факультетів № 2, 4

*Затверджено вченою радою університету
(протокол № 10 від 15.06.2012 р.)*

**Харків
2012**

Програма навчальної дисципліни “Організація роботи адвокатури України” (галузь знань 0304 “Право,” освітньо-кваліфікаційний рівень “Магістр”, спеціальність 8.03040101 “Правознавство”) для факультетів № 2, 4 / уклад.: Т. Б. Вільчик, А. В. Іванцова. – Х.: Нац. ун-т “Юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого”, 2012. – 9 с.

У к л а д а ч і: Т. Б. Вільчик,
А. В. Іванцова

*Рекомендовано до видання редакційно-видавничою радою
університету (протокол № 5 від 27.07.2012 р.)*

ВСТУП

Навчальна дисципліна “Організація роботи адвокатури України” розглядає сукупність взаємопов’язаних положень щодо організації діяльності адвокатури України.

Метою вивчення є: виявлення значення та ролі інституту адвокатури у побудові демократичної правової держави, його місця серед інших юридичних засобів захисту прав людини, формування у студентів сучасного погляду на професію адвоката, вироблення свідомого та відповідального ставлення до майбутньої професії, засвоєння принципів діяльності адвокатури, загальних та галузевих питань організації роботи адвоката, реалізації його повноважень та гарантій адвокатської діяльності.

Дана дисципліна містить особистий матеріал та спирається на всі юридичні науки, тому з її вивченням студент робить перший крок до професійного переосмислення вже набутих знань і отримує можливість під час вивчення інших дисциплін розглядати їх під кутом зору майбутньої професії адвоката.

Студенти повинні:

знати

- історичний шлях розвитку адвокатури України;
- поняття, завдання та проблеми подальшого вдосконалення адвокатури України;
- принципи та організаційні форми діяльності адвокатури в Україні;
- види адвокатської діяльності;
- вимоги, що пред’являються до адвоката;
- професійні права та обов’язки адвоката у різних галузях права;

уміти

- орієнтуватись у судовій системі України;
- будувати захист в кримінальній або представництво у цивільній справі;
- складати процесуальні документи.

З М І С Т

1. Виникнення та розвиток інституту адвокатури в Україні

Виникнення адвокатської професії в Україні.

Формування адвокатури в Україні у 14-16 ст.

Судовий захист за Литовськими Статутами 16-17 ст.

Становлення адвокатської професії. Регулювання діяльності адвоката в проекті Кодексу “Права по которым судился малороссийский народ”.

Запровадження адвокатури як самостійного правового інституту за судовою реформою 1864 р. Організація присяжної адвокатури за “Судовими статутами”.

Рада присяжних повірених. Права, обов’язки та відповідальність присяжного повіреного.

Приватний повірений. Особливості його правового статусу.

Центральна Рада в Україні та її ставлення до інституту присяжних повірених.

Судовий захист у перші роки радянської влади в Україні (1918-1922 рр.). Організація захисту за тимчасовим положенням про народні суди і революційні трибунали УРСР (1919 р.).

Правове оформлення інституту адвокатури за Положенням про адвокатуру УРСР (1922 р.).

Колегії захисників у кримінальних і цивільних справах, їх організаційна побудова та вдосконалення у період проведення судової реформи (1922, 1924 рр.) Умови і порядок прийому до колегії захисників.

Запровадження інституту стажистів і практикантів (1927 р.).

Перехід на колективні форми праці захисників, скасування приватної практики (1929 р.).

Оплата праці адвокатів.

Структура, завдання та порядок діяльності адвокатури у 30-40 рр. XX ст. Положення про адвокатуру СРСР 1939 р.

Положення про адвокатуру УРСР 1962 р.

Сутність та завдання адвокатури згідно з Положенням про адвокатуру УРСР 1980 р.

2. Загальна характеристика інституту адвокатури в Україні

Завдання та сутність інституту адвокатури.

Правові підстави діяльності адвокатури.

Проблеми організації та діяльності адвокатури в умовах її реформування.

Принципи та гарантії адвокатської діяльності.

Організаційні форми діяльності адвокатури.

3. Статус адвоката

Порядок заняття посади адвоката.

Види адвокатської діяльності.

Професійні права та обов'язки адвоката.

Оплата праці адвоката.

Дисциплінарна відповідальність адвоката.

Припинення адвокатської діяльності.

Союзи та асоціації адвокатів.

4. Організація роботи адвокатури

Організація робочого місця адвоката.

Організація прийому громадян адвокатом.

Методичні підстави організації роботи адвоката.

Етичні засади адвокатської діяльності.

Роль риторики у діяльності адвоката.

5. Організація роботи адвоката у цивільному судочинстві

Правові підстави здійснення адвокатом представництва у цивільному процесі.

Права та обов'язки представника в стадії підготовки справи.

Складання адвокатом процесуальних документів.

Організація роботи адвоката при веденні цивільних справ у суді першої інстанції.

Організація роботи адвоката як процесуального представника в стадіях перевірки судових рішень.

Представництво в стадії виконання судових рішень.

6. Організація роботи адвоката у кримінальному провадженні

Правова регламентація здійснення адвокатом захисту по кримінальній справі.

Кримінально-процесуальні засоби захисту підозрюваного, обвинуваченого.

Відмова підозрюваного, обвинуваченого, підсудного від захисника та його заміна.

Права та обов'язки захисника.

Правова позиція захисника. Колізія позиції захисника і підзахисного.

7. Методика і тактика здійснення захисту

Методика і тактика реалізації захисту в досудових стадіях кримінального судочинства.

Методика підготовки захисника до участі у судовому розгляді кримінальних справ.

Особливості тактики захисту у суді першої інстанції.

Участь адвоката у судових дебатах. Захисна промова.

Організація роботи адвоката в стадіях перевірки судових рішень.

Адвокат – представник потерпілого, цивільного позивача та цивільного відповідача.

8. Організація роботи адвоката у господарському судочинстві. Адвокат-юрисконсульт

Правова регламентація та підстави участі адвоката у господарському судочинстві.

Організація роботи адвоката у господарському судочинстві.

Організація роботи адвоката-юрисконсульта.

9. Організація роботи адвоката в адміністративному судочинстві

Правові підстави участі адвоката в адміністративному судочинстві.

Засоби захисту прав і охоронюваних законом інтересів осіб у адміністративному провадженні.

10. Організація роботи адвоката у конституційному судочинстві

Сутність та специфіка конституційного судочинства з позицій адвокатської діяльності.

Організація роботи адвоката при підготовці справи до конституційного процесу.

Організація роботи адвоката у конституційному судочинстві.

Завдання адвоката в стадії виконання рішень Конституційного Суду України.

11. Сучасні системи адвокатури

Адвокатура Німеччини.

Адвокатура Франції.

Адвокатура Англії.

Адвокатура США.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

Конституція України від 28.06.1996 р. // Відом. Верхов. Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.

Про адвокатуру: Закон України від 19.12.1992 р. // Там же. – 1993. – № 9. – Ст. 62 (із змін. від 23.09.2010 р.).

Положення про Міністерство юстиції України від 14.11.2006 р. № 1577 (із змін. від 01.06.2012 р.).

Положення про кваліфікаційно-дисциплінарну комісію адвокатури та Положення про Вищу кваліфікаційну комісію адвокатури: затв. указом Президента України від 05.05.1993 р. № 155/93 (із змін. від 13.10.2010 р.).

Правила адвокатської етики від 1 жовт. 1999 р.: затв. Вищою кваліфікаційною комісією адвокатури // Бюл. законодавства і юрид. практики України. – 2010. – № 4. – С. 164.

Положення про порядок реєстрації адвокатських об'єднань: затв. постановою Кабінету Міністрів України від 27 квіт. 1993 р. № 302 (із змін. від 15.06.2011 р.).

Положення про Єдиний реєстр адвокатів України: затв. постановою Вищої кваліфікаційної комісії адвокатури при Кабінеті Міністрів України від 10 берез. 2000 р. № 2 // Бюл. законодавства і юрид. практики України. – 2003. – № 7. – С. 186.

Варфоломеева Т. В. Історія адвокатури: посіб. / Т. В. Варфоломеева, С. В. Гончаренко. – К.: Прецедент, 2008. – 214 с.

Вільчик Т. Б. Організація роботи адвокатури в Україні: навч. посіб. / Т. Б. Вільчик; за ред. Н. В. Сібільової. – Х.: Вид. СПД ФО Вапнярчук Н. М., 2006. – 204 с.

Гловацький І. Ю. Адвокатура зарубіжних країн (Англія, Німеччина, Франція): навч.-практ. посіб. / І. Ю. Гловацький. – К.: Атіка, 2007. – 588 с.

Грошевий Ю. М. Міжнародні стандарти захисту особи у кримінальному судочинстві / Ю. М. Грошевий // Право обвинуваченого на кваліфікований захист та його забезпечення: матеріали міжнар. наук.-практ. семінару. – Х., 2006. – С. 13-20.

Іванцова А. В. Організаційні форми діяльності адвокатури: моногр. / А. В. Іванцова. – Х.: ФІНН, 2011. – 247 с.

Хотенець П. В. Правовий статус адвоката в Україні: дис. ... канд. юрид. наук / П. В. Хотенець. – Х., 2001. – 88 с.

Навчальне видання

ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
“ОРГАНІЗАЦІЯ РОБОТИ
АДВОКАТУРИ УКРАЇНИ”

(галузь знань 0304 “Право,”
освітньо-кваліфікаційний рівень “Магістр”,
спеціальність 8.03040101 “Правознавство”)

для факультетів № 2, 4

У к л а д а ч і: ВІЛЬЧИК Тетяна Борисівна,
ІВАНЦОВА Альона Вікторівна

Відповідальний за випуск *І. Є. Марочкін*

Редактор *Л. М. Рибалко*
Комп’ютерна верстка *А. В. Старжинської*

План 2012

Підп. до друку 03.08.2012. Формат 60x84 ¹/₁₆. Папір офсетний.
Друк: ризограф. Ум. друк. арк. 0,56. Облік.-вид. арк. 0,20. Вид. № 153.
Тираж 150 прим. Зам. № 4449. Ціна договірна.

Редакційно-видавничий відділ
Національного університету “Юридична академія України імені Ярослава Мудрого”,
вул. Пушкінська, 77, м. Харків, 61024, Україна.

Друкарня
Національного університету “Юридична академія України імені Ярослава Мудрого”,
вул. Пушкінська, 77, м. Харків, 61024, Україна.